

Grażyna WRONA* **Sprawozdanie z działalności Komisji Prasoznawczej Oddziału PAN w Krakowie w okresie od 11.03.2015 r. do 12.03.2019 r.**

A report on the work of the Commission of Press Studies of the Cracow Branch of the Polish Academy of Sciences (11 March 2015–12 March 2019)

Pracami Komisji Prasoznawczej Oddziału PAN w Krakowie kierował Zarząd, wybrany w dniu 11.03.2015 r. na zebraniu sprawozdawczo-wyborczym, zamykającym kadencję 2011–2015. W jego skład weszli:

przewodniczący: prof. dr hab. Krzysztof Woźniakowski,
wiceprzewodniczący: prof. dr hab. Grażyna Gzella,
sekretarz naukowy: prof. dr hab. Grażyna Wrona,
członkowie: prof. dr hab. Jolanta Chwastyk-Kowalczyk,
dr hab. Władysław M. Kolasa, prof. UP

Funkcję sekretarza technicznego pełniła dr Renata M. Zając.

Warto z satysfakcją zaznaczyć, iż rok 2018 był rokiem jubileuszowym 45-letniego funkcjonowania Komisji. Niestety, również i tym razem nie udało się nam zorganizować obchodów jubileuszowych, fakt ten natomiast uczciliśmy wzmoczoną aktywnością odczytową, naukową, staraniami o przetrwanie oraz utrzymanie na wysokim poziomie naszego organu — „Rocznika Historii Prasy Polskiej”.

Komisja liczyła w latach 2015–2016 34 członków, w 2017 roku — 33, zaś w roku 2018 — 32, reprezentujących najważniejsze krajowe ośrodki, między innymi Gdańsk, Katowice, Kielce, Kraków, Opole, Toruń, Wrocław. Decyzją Prezydium PAN w minionym okresie do Komisji przyjęci zostali: prof. dr hab. Jacek Gzella (2015) oraz dr Andrzej Buck (2019).

* Przewodnicząca Komisji Prasoznawczej Oddziału PAN w Krakowie; <https://orcid.org/0000-0003-0004-2457>

Podstawową formą działalności Komisji były i są nadal posiedzenia naukowe, w czasie których prezentowano najnowsze wyniki badań zarówno członków, jak i zaproszonych gości, przedstawiciele krajowych ośrodków naukowych. Ogółem w okresie sprawozdawczym odbyło się 37 posiedzeń naukowych, w czasie których przedstawiono tyleż samo referatów, nowością stały się prezentacje zbiorowych efektów pracy naukowej.

Rozkład tematyczny wystąpień przedstawia się następująco:

1. Prasa do 1918 roku — 9;
2. Prasa 1918–1939 — 3;
3. Prasa 1939–1945 — 1;
4. Prasa 1945–1989 — 4;
5. Prasa po 1989 r. — 7;
6. Syntezy/przekrojowe — 11;
7. Kwestie terminologiczne — 2.

W porównaniu z okresem wcześniejszym dostrzegamy znaczący wzrost tematów o charakterze przekrojowym (syntetycznym). Krytycznie jednak spoglądając na ów dorobek odczuwamy niedosyt dyskusji w kwestiach teoretycznych i metodologicznych. Łącznie w spotkaniach udział wzięło ok. 530 osób, w ostatnim roku, w zestawieniu z poprzednimi laty z satysfakcją odnotowaliśmy zwiększenie liczby uczestników spotkań. Wiele z zaprezentowanych tekstów, po uzyskaniu pozytywnych recenzji, opublikowanych zostało w „Roczniku Historii Prasy Polskiej”.

Komisja Prasoznawcza była także partnerem w organizacji konferencji naukowych: „Czasopisma społeczne, kulturalne, artystyczne i literackie we współczesnej bibliotece” (08–09.11.2018) — współorganizator Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C.K. Norwida w Zielonej Górze oraz „Prasa krakowska w 100. rocznicę odzyskania niepodległości” (15–16.11.2018), zainicjowana przez Komisję Medioznawczą i Komisję Środkowoeuropejską PAU, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II oraz Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie. Przy organizacji posiedzeń naukowych współpracowaliśmy z Instytutem Nauk o Informacji Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie.

Organem Komisji jest „Rocznik Historii Prasy Polskiej”, wydawany wspólnie przez PAN oraz Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, przy finansowym wsparciu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Funkcję redaktora naczelnego, po rezygnacji prof. dr. hab. Jerzego Jarowieckiego w styczniu 2018 r., objęła prof. dr. hab. Grażyna Wrona. W skład komitetu redakcyjnego weszli ponadto prof. dr. hab. Krzysztof Woźniakowski, dr. hab. Władysław Marek Kolasa, prof. UP (redaktor wersji elektronicznej), dr. hab. Michał Rogoż, prof. UP (redaktor odpowiedzialny, sekretarz redakcji), dr. hab. Łukasz T. Sroka, prof. UP oraz sekretarz techniczny dr Ewa Wójcik. Tytuł redaktora honorowego otrzymał prof. dr. hab. Jerzy Jarowiecki. Na nowych członków rady naukowej powołani zostali: prof. dr. hab.

Mariusz Wołos, prof. Jiří Trávníček i dr hab. Grzegorz Nieć, prof. UP. Przypomnieć ponadto należy, iż w 2017 r. przypadła 20. rocznica powołania naszego organu, wydawanego regularnie w postaci 4 zeszytów rocznie. Obecnie do druku przygotowujemy zeszyt 2 z 2019 r.

W związku z pismem wiceprezesa PAN prof. dr. hab. Edwarda Nęcki, informującego o decyzji z dnia 23.10.2017 r. o zaprzestaniu od 2018 r. dofinansowania „Rocznika Historii Prasy Polskiej”, prowadziliśmy intensywną korespondencję z władzami PAN w sprawie jej zmiany. W kolejnych pismach staraliśmy się nie tylko wyeksponować zasadność finansowania, ale też walory naukowe periodyku. Wdrożyliśmy ponadto program naprawczy, choć przyznajemy, że jest on trudny do realizacji. Starania nasze zakończyły się sukcesem, do końca 2019 r. organ Komisji funkcjonować będzie nadal jako wydawnictwo PAN. W formie pewnego wniosku, a także dyrektywy na przyszłość należy przyjąć rekomendowaną przez władze Oddziału potrzebę współpracy zagranicznej, zarówno w formie odczytowej, jak i publikacyjnej.